

Spis treści

Wprowadzenie	21
1. Stan badań	23
2. Cele i problem badawczy	28
3. Hipotezy	30
4. Metoda i techniki badawcze	32
5. Struktura pracy	34

Część I

Teoretyczne aspekty bezpieczeństwa energetycznego Rosji

Rozdział I

Złożoność definicyjna bezpieczeństwa energetycznego	39
1. Podejście przedmiotowe	41
1.1. Bezpieczeństwo dostaw paliw i energii	45
1.2. Bezpieczeństwo konkurencyjności cenowej paliw i energii	48
1.3. Bezpieczeństwo środowiskowych skutków wykorzystania paliw i energii	51
1.4. Bezpieczeństwo społecznej kontroli wykorzystania paliw i energii	54
2. Podejście podmiotowe	56
2.1. Podstawowa rola państwa w kształtowaniu bezpieczeństwa energetycznego	56
2.2. Funkcja przesyłowa, wytwórcza i dystrybucyjna firm energetycznych	60
2.3. Rosnące znaczenie konsumentów energii	64
3. Zagrożenia wpływające na stan bezpieczeństwa energetycznego	68
3.1. Militarно-polityczne	69
3.2. Ekonomiczne	74
3.3. Środowiskowo-techniczne	77
3.4. Społeczne	81

Rozdział II

Analiza istniejących sposobów pomiaru bezpieczeństwa energetycznego	87
1. Techniczne wskaźniki określające poziom bezpieczeństwa dostaw ...	88

1.1. Zasobność i samowystarczalność energetyczna	88
1.2. Zdolność magazynowania paliw	93
1.3. Uzależnienie importowe	96
1.4. Dywersyfikacja źródeł	96
1.5. Niezawodność infrastruktury	101
2. Ekonomiczne wskaźniki charakteryzujące konkurencyjność gospodarek surowcowych	103
2.1. Kondycja finansowa koncernów energetycznych	103
2.2. Poziom uzależnienia surowcowego	105
2.3. Stan wolności gospodarczej	109
3. Środowiskowe wskaźniki przybliżające do zrównoważonego rozwoju	116
3.1. Energochłonność	117
3.2. Szkodliwość środowiskowa	120
4. Społeczno-polityczne wskaźniki oceniające możliwość obywatelskiej kontroli nad sposobem pozyskiwania i wykorzystania energii	122
4.1. Dostęp społeczeństwa do informacji	123
4.2. Aktywność obywatelska	125
4.3. Współpraca międzynarodowa	128

Rozdział III

Konstruowanie indeksu bezpieczeństwa energetycznego 133

1. Teoretyczne podstawy indeksu bezpieczeństwa energetycznego	133
1.1. Założenia metodologiczne	133
1.2. Formuła indeksu	136
2. Wstępna weryfikacja indeksu bezpieczeństwa energetycznego	139
2.1. Wyniki badania opinii publicznej oraz krajowej branży energetycznej	141
2.2. Wyniki badania międzynarodowej opinii eksperckiej	146

Część II

Empiryczna ocena bezpieczeństwa energetycznego Rosji

Rozdział IV

Ewolucja bezpieczeństwa energetycznego Rosji na przestrzeni lat 153

1. Stan bezpieczeństwa energetycznego w okresie przedrewolucyjnym i radzieckim	161
1.1. Rozwój przemysłu naftowego	161
1.2. Rozwój gazownictwa	163
2. Wzmacnianie bezpieczeństwa energetycznego po rozpadzie ZSRR	166
2.1. Odziedziczony potencjał energetyczny	166

2.2. Kryzysy polityczne i gospodarcze lat dziewięćdziesiątych	171
3. Niewykorzystana koniunktura	179
3.1. Konsolidacja sektora paliwowo-energetycznego	179
3.2. Wstrzymanie demokratyzacji państwa i liberalizacji gospodarki . .	186
4. Próba odejścia od uzależnienia surowcowego	192
4.1. Nieudana modernizacja	192
4.2. Wzrost protekcjonizmu	198

Rozdział V

Stan bezpieczeństwa energetycznego Rosji na tle innych potęg surowcowych

1. Bezpieczeństwo dostaw	219
1.1. Wielkość zasobów	219
1.2. Potencjał produkcyjny	226
2. Konkurencyjność gospodarki	229
2.1. Uzależnienie surowcowe eksportu	229
2.2. Transparentność gospodarki	234
3. Zrównoważony rozwój	242
3.1. Uzależnienie od paliw kopalnych	242
3.2. Poziom emisyjności	247
4. Kontrola społeczna	252
4.1. Wolny dostęp do informacji	252
4.2. Praworządność i jakość regulacji	256

Rozdział VI

Implikacje oceny bezpieczeństwa energetycznego Rosji

1. Bezpieczeństwo energetyczne w przekazie władz	264
1.1. Analiza treści dokumentów strategicznych	264
1.2. Analiza wypowiedzi decydentów politycznych	280
2. Bezpieczeństwo energetyczne w przekazie medialnym	292
2.1. Analiza ilościowa tekstów informacyjnych i opiniotwórczych . .	292
2.2. Główne nurty i dyskusje eksperckie	301
3. Społeczny odbiór bezpieczeństwa energetycznego	306
3.1. Rola bogactw naturalnych w umacnianiu mocarstwowego wizerunku Rosji	306
3.2. Poparcie dla rozwoju alternatywnych źródeł energii	309

Zakończenie

Aneks statystyczny.

Bibliografia

Dokumenty

Monografie i artykuły	325
Summary.	355
Резюме	357
Spis rysunków.	361
Spis tabel.	365